



Føroyska telduspælið Xplore, sum føroyskir miðnámskúlanæmingar hava kappast í, verður eisini brúkt í útlandum, og nú skal danskur lærustovnur brúka tað til at gera vart við seg

Føroyskt telduspæl jokari í donskum skúlastríði

Hægri danskur lærustovnur brúkar nú eitt føroyskt telduspæl í eini roynd at gera vart við skúlan. Kappingin millum lærugreinarnar á hægri lærustovnum er hørð, og nú skal føroyska spælið brúkast sum serligt agn

TELÐUSPÆL
Eyðun Klakstein
eydun@sosialurin.fo

Danmarks Tekniske Universitet (DTU) brúkar nú eitt føroyskt telduspæl fyri at gera vart við seg í kappingini við aðrar hægri lærustovnar og útbúgvingar.

DTU skipar fyrst í desember mánaði fyri eini kapping í spælinum Xplore, sum snýr seg um at finna olju og fáa hana til haldar. Forritið er ment av føroyska felagnum Sim-

prentis og hefur eisini verið brúkt í kappingum her heima.

Nú hava onnur tikið spælið til sín, og DTU heldur, at Xplore er sera væl eignað til teirra áttak.

– Vit kenna eina ábyrgd fyri at fáa vísa teimum ungu, hvussu tæknin kann brúkast í samfelagnum. Tá vit fingur at víta um spælið Xplore gjørdur vit av at brúka tað í marknaðarføringini av teimum teknisku vísundaútbúgvingunum, sigur Erling Stenby, professari á DTU, við danska blaðið Børsen.

Og at DTU klárar at gera vart við seg við góðari hjálp frá Xplore, vísir júst greinin í Børsen, sum ger nógv burtur úr áttakinum hjá DTU.

Gevur eina fatan av oljuleiting

Xplore er ein lærusimulatióin – eitt telduspæl vildi onkur sagt. Felagið Simprentis eigur øll rættindi til spælið, sum í 2001 og 2002 varð ment saman við lýsingafyrítøkuni Sansum og ítalska oljufelagnum Eni. Eisini Oljumálaráðið hefur latið pengar til menningina

av spælinum úr puljuni til føleikamenning.

– Endamálið við hesum spælinum er at geva fólk og her ikki minst teimum, sum eru undir útbúgving ella arbeiða í vinnuni, eina fatan av, hvat oljuleiting er fyri nakað. Tá tú hefur luttikið í Xplore í ein dag ella eina viku hefur tú eina betri fatan av, hvat oljuleiting er fyri nakað, sigur Ólavur Ellefsen, stjóri á Simprentis.

Hann hefur verið á onkrari oljumesu fyri at vísa telduspælið fram, og í næstu viku verður Xplore við á oljumesuni Patex í London. Harafturat eru skeið hildin hjá Statoil í Stavanger og hjá Cairn Energy í India. Lesandi í øðrum londum hava eisini roynt at finna olju í cyberspace.

Árligt tiltak við nógvi fleiri fólkum

Danmarks Tekniske Universitet hefur boðið lesandi úr fleiri londum við upp í kappingina, sum verður hildin í næsta mánaði.

250 næmingar úr miðnámskúlum í Danmark, Grønlandi, Skotlandi, Fø-

oyum, Noregi og Íslandi hava boðað frá luttøku, og tey skulu í triggjar dagar kappast í smáum bólkum um vinningin, sum er 12.000 krónur.

Áðrenn DTU tók Xplore til sín, royndu professorar og lesandi á DTU spælið, og tey vóru væl nøgd við tað.

– Vit sýna skjótt, at spælið er ikki bara stuttligt og lærufríkt – spælið brúkar eisini fleiri ymiskar útbúgvingar. Tækni og vísund verða drigin saman við búskapi og strategi, og gongdin í spælinum veldst um, hvørjar avgerðir tú tekur á leiðini, sigur professarin Erling Stenby við Børsen.

DTU ætlar, at kappingin í Xplore skal gerast afturvendandi, og tey rokna við, at tað verða nógvi fleiri luttakarar við í framtíðini.

Kommunurnar skulu í lumman

Mentamálaráðið heldur, at kommunurnar skulu taka størri ábyrgd av mentanartiltøkum í lokaløkinum

MENTANARSTUÐUL

Eyðun Klakstein
eydun@sosialurin.fo

Jógvan á Lakjuni hefur lagt ein frágreiðing um mentanarstuðul fyri lögtingið at hava aðalorðaskifti um.

Orsökkin er, at stuðul-økið er ikki nóg greitt skipað, og landsstýrismaðurin vil tí hoyra sjónarmiðini hjá lögtinginum um hetta. Tað skal síðani brúkast sum grundarlag fyri at gera lógaruppskot.

Eitt av sjónarmiðunum hjá landsstýrismanninum er, at kommunurnar skulu taka størri ábyrgd av mentanartiltøkum.

– Tað er eyðsæð, at lækkar landskassastuðulin, samstundis sum verandi virksemi á økjum annars skal varðveitast, skal kommunali parturin hækka samsvarandi, ella aðrar inntøkukeldur fást til vega, stendur at lesa í frágreiðingini hjá landsstýrismanninum.

Víðari verður sagt: – Mentamálaráðið metir, at tíðin er búgvín at umhugsa, hvørt tað ikki er skilabest, at kommunurnar átaka sær størri fíggarliga ábyrgd av tí mentanartilboði, sum stendur borgaranum í lokalsamfelagnum í boði.

Føroyingar blanda seg uppí

Í døgnum frá 23. til 25. november verður stór oljumesa í London. Messan verður rópt Patex og er bæði ein ráðstevna og framsýning.

Hetta er niggjundu ferð, at hendan oljumesan verður hildin, og nú sæst tað eisini aftur, at føroyingar hava blandað seg upp í hesa vinnu.

Millum tey mongu oljufeløgini, sum hava stuðlað messuni, er føroyska oljufelagið Færo Petroleum. Og selskapið er fint, tí eisini feløg sum Statoil, BP, Gaz de France, Nippon Oil og ChevronTexaco stuðla Patex.

ek



Fólk hjá Cairn Energy í India hava eisini roynt føroyska telduspælið

